

سرم ضد تیفوس

نمایش

آقای دکتر حسن میر دامادی

رئیس بخش سرم شایه دانشکده پزشکی

یکی از راههای پیشگیری از تیفوس و درمان بیماران دچار بدین بیماری استفاده از سرم دامهائی است که چند بار بآنها مقادیر روز افزون ریکتزیا (۱) سوزن زده اند و یا بکار بردن سرم بیمارانی که بتازگی از تیفوس بهبود یافته باشند. اگر چه سرم بهبود یافتگان از تیفوس در مواقع شیوع این بیماری باسانی در دسترس میباشد اما چون بیماران ممکن است پیشینه کوفت داشته باشند از اینرو پزشک درمان کننده پیوسته با تلقیح احتمالی میکروب کوفت و یک چنین خطر بزرگی رو برو میباشد.

چیزیکه بیشتر بر این دشواری میافزاید اینست که در بیماری تیفوس نیز مانند بیشتر بیماریهای میکروبی وانگلی تغییراتی چند در آلبومینهای مختلف سرم مخصوصاً گلوبولین های آن راه یافته و یک حال ناپایداری کولوئیدی در آنها پدیدار میگردد و بدین جهت است که سرم این بیماران همین که با پادگن های (۲) مختلف و حتی مواد خیلی ساده تر از آنها مانند محلول الکل آمیخته شود رسوب کرده سبب پیدایش فلو کولاسیون و یا باعث جلوگیری از همولیز شده اختلالاتی در واکنش پدید میآورد.

همین حال ناپایداری کولوئیدی سرم این بیماران است که غالباً بدون هیچ پیشینه کوفت سبب پیدایش واسرمن و یا فلو کولاسیون مثبت غیر اختصاصی میگردد.

البته ممکن است مواردی پیش آید که بر طبق عقیده میلیان (۳) بیماری تیفوس سبب تحریک کوفت پیشین و نهانی بیمار گردیده و بر اثر همین تحریک آزمایشهای سرمی خون موقتاً مثبت گردد ولی در هر صورت اعم از اینکه حقیقتاً بیماری تیفوس سبب تحریک کوفت پیشین و نهانی شده و یا این کیفیت تنها تظاهری از حال ناپایداری

کولوئیدی سرم باشد خود اسباب ناراحتی فکری است و پزشک نمیتواند با اطمینان خاطر بیکار بردن چنین سرم که دارای واکنش مثبت و اسرمن است اقدام نماید .
 اینگونه سرمهای مظنون را میتوان مدت نیمساعت در معرض گرمی ۵۶ درجه قرار داده آنها را از يك آلودگی احتمالی با میکروب کوفت پاک نمود . اما گرمی ۵۶ درجه خود ممکن است در پادتن (۱) ضد تیفوس اثر کرده بخش مهمی از آنرا نابود کنند و از این جهت شایسته چنین است که سرم بیمار را بمقدار برابر با سرم فیزیولوژی که بآن بنسبت شش در هزار اسید فنیک افزوده باشند در آمیخته پس از دو ساعت آنرا بکار برند .

این روش مزایای چندی نسبت بروش یاد شده نخستین دارد زیرا از يك سو گرمی ۵۶ درجه که ممکن است اثرهای زیان آوری در پادتن ضد تیفوس داشته باشد در میان نمیباشد و از سوی دیگر اگر در جریان کارهای مربوط بتهیه سرم اتفاقاً میکروبهای خارجی آنرا آلوده اند وجود اسید فنیک مانع از رشد و تکثیر میکروب در چنین محیط غذایی است و حتی اگر سرمی چندساعتی با آن آمیخته شود ممکن است آلودگیها آن بکلی پاک گردد .

بالاخره مزیت سوم اینست که چنین سرمی را میتوان تامدتی نگاهداری کرد زیرا وجود اسید فنیک خود بهترین وسیله نگاهداری نیروی پادمیکروبی است و البته اگر چنین سرم مخلوطی در جای سرد و تاریک نگاهداری شود تامدتی بعد نیز صلاحیت استعمال دارد .
 برای پیش گیری موقتی و یا درمان بیماری هم چنان ممکن است از سرم دامهائی که بد آنها مقادیر روز افزون ریکتزیا و یا مخلوطی از اندامهای آلوده راسوزن زده باشند استفاده نمود .

برای بدست آوردن اینگونه سرمها در آغاز کار اندامهای مختلف بدن ، گویچه های سفید یا خون دامهای مبتلی راسوزن میزدند اما چون مقدار میکروبی که بدینسان بکار برده میشد بسیار ناچیز بود بعداً فرآورده کشت ریکتزیا از نوع بومی آنرا بکار بردند . نتایجی که از اینگونه سرمها بدست آمده است نه تنها نسبت بنوع حیوان سرم دهنده بلکه همچنان نسبت بنوع ماده (اندامهای مختلف ، فرآورده کشت ریکتزیا) متفاوت بوده ولی رویهمرفته اثرهای درمانی و پیش گیری اینگونه سرمها از سرم بهبود یافتگان نیکوتر بوده است .